

Podobala se athénská demokracie té naší?

1. Přiřadte k definicím správně pojmy: DEMOKRACIE, DIKTATURA A ÚSTAVA

Pojem	Definice
	Základní zákon státu (listina), která určuje, jak je stát řízen a spravován.
	Ve státě vládne jen jeden člověk a jeho lidé (strana). Ti, kteří nesouhlasí s vládou jsou pronásledováni a umlčováni. Volby jsou obvykle zakázány nebo falšovány.
	Ve státě vládnou všichni občané. Znamená "vláda lidu". V dnešním Česku je tato vláda nepřímá - všichni občané mohou volit své zástupce, kteří vládou za ně.

2. Shlédněte videoukázku o demokracii ve starověkých Athénách (dokumentární seriál Pravda o demokracii, 2007). Zakroužkujte z dvojice principů ten, který platil pro starověké Athény:

o zákonech hlasují všichni občané na kopci	o zákonech hlasují zvolení zástupci občanů v parlamentu
vládnou zvolení politici po dobu 4 let	vládnou náhodně zvolení občané po dobu 1 měsíce
každý občan může přímo rozhodovat svým hlasem	každý politik rozhoduje za své voliče

3. Přečti si text o tom, jak se Řekové rozhodli chránit svou demokracii před vládou lidí, kteří by chtěli vládnou sami (zavést diktaturu). Poté vyplňte pětílístek.

Městské státy v Řecku jako Athény zavedly **do své ústavy kolem roku 500 př. n. l. ostrakismus (ostrakizace)**. Chtěli tím posílit rovnost mezi občany, a to tak, že na nějakou dobu vyženu pomocí **střepinového soudu** (ostrakismu) všechny ty, kteří se jim zdáli příliš výjimeční. Buď pro své bohatství, nebo pro svou oblibu, nebo pro svůj politický vliv. Zdroj: Aristoteles: Politika, 1998, upraveno.

OSTRAKISMUS

JAKÝ BYL? _____

CO SE DĚLO? _____

VĚTA: _____

SYNONYMUM: _____

4. Nyní prozkoumejte další zdroj. Podtrhněte tvrzení popisující demokracii v Athénách.

společenská třída	počet obyvatel	počet obyvatel v %	volební právo
občané	29 900	12,4 %	ano
manželky občanů	29 900	12,4 %	ne
děti občanů	74 750	31,1 %	ne
metoikové (cizinci)	10 200	4,2 %	ne
manželky metoiků	4 450	1,9 %	ne
děti metoiků	11 125	4,6 %	ne
otroci	80 000	33,4 %	ne
celkem	240 325	100 %	

Athénská společnost ve 4. stol. př. n. l. Zdroj: Josiah Ober: *Wealthy Hellas*, Stanford 2010

všichni lidé jsou si rovni – na vládě se podílely ženy – někteří lidé byli ostrakizováni (vyhnáni) – vládou bohatí – společenské skupiny (třídy) měly různá práva – lidé označení jako "metoikové" znamenají "cizinci" (potomci přistěhovalců) – v Athénách vládne premiér v čele vlády – na vládě se podílelo pouze 12,4 % obyvatel (něco více než desetina/ každý desátý)

5. Zakroužkujte, zda jsou výroky níže pravdivé. Opravte po shlédnutí videoukázky.

a. občané Athén vlastnili otroky	ANO – NE
b. na rozhodování v Athénách se podíleli muži i ženy	ANO – NE
c. občany Athén byli jenom muži starší 18 let, jejichž rodiči byli občané Athén. Občané se čtyřikrát ročně účastnili rozhodování	ANO – NE
d. devět desetin obyvatelstva (ženy, cizinci, otroci) nemohl volit	ANO – NE

6. Doplňte srovnávací tabulku, v čem se podobala demokracie v Athénách té v Česku.

Jak vypadá demokracie v Česku	Jak vypadala demokracie ve starověkých Athénách
Stát má Ústavu.	<i>V Athénách ústava existovala/ neexistovala (viz bod 3.)</i>
Lidé jsou si před zákon rovni - mají stejná práva a povinnosti.	
Otroctví je zakázáno zákonem.	
Muži i ženy starší 18 let jednou za čtyři roky volí své poslance do Parlamentu. Těch je 200.	
Politická strana, která vyhraje volby, sestavuje vládu. Její předseda se stává její předsedou (premiérem). Obvykle se ale musí spojit s jinými stranami, aby měla vláda podporu více jak 101 poslanců - ti ji mohou odvolat (vyslovit nedůvěru).	
Cizinci nemohou volit, dokud se nestanou občany.	

7. Podobala se Athénská demokracie té naší?

V čem jí byla podobná:

V čem se odlišovala:

Chtěl(a) bych žít v demokracii (vyber podtržením) v současnosti / v Athénách, protože...